

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Kž-rz 26/2019-4

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Vrhovnog suda Vesne Vrbetić kao predsjednice vijeća te Dražena Tripala, Žarka Dundovića, Ratka Šćekića i Melite Božičević-Grbić kao članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice Marijane Kutnjak Čaleta kao zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv optuženog S. Š., zbog kaznenog djela iz članka 120. stavka 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 53/91., 39/92., 91/92., 31/93. – pročišćeni tekst, 35/93. – ispravak, 108/95., 16/96. – pročišćeni tekst i 28/96. – dalje u tekstu: OKZ RH), odlučujući o žalbi optuženika podnesenoj protiv presude Županijskog suda u Zagrebu od 1. srpnja 2019. broj K-rz-6/16, u sjednici održanoj 18. rujna 2019.

p r e s u d i o j e:

Odbija se kao neosnovana žalba optuženog S. Š. i potvrđuje prvostupanjska presuda.

Obrazloženje

Pobijanom presudom Županijskog suda u Zagrebu optuženi S. Š. je u odsutnosti proglašen krivim zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. stavka 1. OKZRH te je, na temelju istog zakonskog propisa, osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 14 (četnaest) godina.

Na temelju članka 148. stavka 6. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ broj 152/08., 76/09., 80/11., 121/11. – pročišćeni tekst, 91/12. – Odluka Ustavnog suda, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14. i 70/17. – dalje u tekstu: ZKP/08.) optuženik je u cijelosti oslobođen obveze naknade troškova kaznenog postupka iz članka 145. stavka 2. točaka 1. do 6. ZKP/08.

Protiv te presude žalbu je podnio optuženi S. Š. po braniteljici, odvjetnici V. G.-Z., zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede kaznenog zakona i odluke o sankciji, s prijedlogom da se pobijana presuda „ukine, odnosno preinači u pravcu iznesenih navoda“.

Odgovor na žalbu optuženika nije podnesen.

Spis je, sukladno odredbi članka 474. stavka 1. ZKP/08, prije dostave sucu izvjestitelju dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

Žalba nije osnovana.

Žaleći se zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, optuženi S. Š. u žalbi navodi da u pobijanoj presudi „nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama, te su ti razlozi nejasni, te o odlučnim činjenicama postoji znatna proturječnost između onoga što se navodi u razlozima presude o sadržaju činjenica i zapisnika o provedenim dokaznim radnjama“. Međutim, osim citiranog parafraziranja zakonskog teksta kojim su opisani oblici ostvarenja apsolutno bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08., žalitelj takve svoje tvrdnje ničim ne argumentira niti konkretizira u čemu bi se navedene povrede ogledale.

Ovaj drugostupanjski sud ispitao je pobijanu presudu i u skladu s člankom 476. stavkom 1. točkom 1. ZKP/08. i pritom nije utvrđeno da bi bile počinjene bitne povrede odredaba kaznenog postupka na koje drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti.

Žaleći se zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, odnosno u biti samo zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja jer se žalbom ne navodi koje je dokaze prvostupanjski sud u tijeku postupka trebao provesti i koje odlučne činjenice je propustio utvrditi, optuženik djelomično odstupa od svoje obrane da nema nikakve veze s ranjavanjem R. B. niti s usmrćivanjem S. B. jer žalbenim prigovorima zapravo isključivo osporava pravilnost zaključka prvostupanjskog suda o dokazanosti kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva počinjenog samo na štetu S. B.

U tom pravcu žalitelj tvrdi da niti jednim materijalnim niti personalnim dokazom nije potvrđeno da je počinio terećeno kazneno djelo na štetu S. B. te da se utvrđenja prvostupanjskog suda slijedom kojih se izvodi zaključak o kaznenopravnoj odgovornosti optuženika temelje isključivo na iskazima svjedoka koji svoja saznanja crpe iz nagađanja i međusobnih prepričavanja, dok konkretni dokazi i očevici ne postoje.

Naime, mišljenje je žalitelja da se „cijela optužba o ubojstvu S. B. bazira na zaključku R. B. koja nije vidjela, već je naknadno čula pucnjavu i zaključila da je tada ubijen njen suprug“, a da je optuženik mogao zapucati u dvorištu B. i potom otići ne ubivši S. B., čemu u prilog govori i činjenica da je optuženik isto tako zapucao u pravcu B., no, unatoč tome što nikoga nije pogodio, udaljio se i otišao.

Nasuprot istaknutim prigovorima žalbe, prvostupanjski je sud savjesno i kritički analizirajući dokazni postupak te valjano ocjenjujući svaki dokaz za sebe i u vezi s drugim provedenim dokazima, s pravom zaključio da je u provedenom postupku nesporno dokazano da je optuženi S. Š. počinio kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva upravo na način kako je to opisano u izreci prvostupanjske presude.

U tom je smislu prvostupanjski sud ispravno povezao iskaze svjedoka „po čuvenju“, oštećenika J. B., sina pokojne R. B., te svjedoka P. B., M. G., A. B., A. U., M. Č. i N. L. koji

su u razdoblju kada se inkriminirani događaj zbio živjeli u neposrednoj blizini kuće optuženika odnosno bili sumještani optuženika. Svi su oni u bitnome suglasno iskazali da je optuženi S. Š. u vrijeme kritičnog događaja bio u B., da se ranije istog dana kada su stradali R. i S. B. po mjestu pročulo da je sin optuženika poginuo negdje na ratištu zbog čega su mnogi mještani srpske nacionalnosti k njemu dolazili izraziti sućut, a da je optuženik, krenuvši u osvetu prema Hrvatima, pucao u R. te S. B.

Pri tome, iz iskaza oštećenika J. B., sina pokojne žrtve R. B., koja mu je za života detaljno ispričala što se točno kritične zgrade dogodilo proizlazi da je optuženik toga dana prvo ubacio bombu u kuću njegovih roditelja pa im je, na pitanje što se događa i što su mu skrivili, odgovorio da su krivi što su rodili ustašu, zbog čega je majka oštećenika zaključila da je neposredni povod za takav čin smrt optuženikovog sina i da se išao osvetiti Hrvatima u selu. Nakon toga se oštećenikov otac uputio prema štali pokušavajući pobjeći, u kojem trenutku je optuženik zapucao u pravcu oštećenikove majke i pogodio ju u obje noge uslijed čega je pala na tlo, nakon čega se optuženik uputio za oštećenikovim ocem te je majka oštećenika ubrzo potom čula hlice i pretpostavila da je pogođen otac oštećenika.

Kada se takav iskaz oštećenika dovede u vezu s iskazom svjedokinje P. B. iz kojeg proizlazi da je kritične zgrade čula kako optuženik govori svom bratu „da im majku, pobit ću ih“ te potom čula i pucnjeve nakon čega je vidjela optuženika kako trčeći odlazi iz dvorišta S. Č. u pravcu svoje kuće, potom iskaz N. L. da je inkriminiranog dana dok se nalazio u dvorištu optuženika kako bi mu izrazio saučešće zbog smrti sina od ostalih susjeda čuo da je optuženik pucao po dvorištu B., zatim iskaz svjedokinje A. U. koja je navela da su joj roditelji ispričali kako su vidjeli da je optuženik krenuo prema kući A. i J. B., nakon čega su čuli eksploziju i pucanj te potom vidjeli optuženika da se vraća u pravcu svoje kuće, zajedno s iskazima J. i P. B. te M. Č. koji su suglasno naveli da je mrtvo tijelo pokojnog S. B. pronađeno u neposrednoj blizini kuće S. Č. odnosno na razmeđu dvorišta B. i Č., prvostupanjski sud s pravom nalazi dokazanim da je upravo optuženik pucajući iz vatrenog oružja usmratio S. B.

Pravilnost takvog zaključka nije poljuljana žalbenim navodima kojima optuženik upire da iz sadržaja iskaza navedenih svjedoka jasno ne proizlazi da je S. B. usmrćen na mjestu u dvorištu kako je to navedeno u činjeničnom opisu pobijane presude. Naime, činjenica je li S. B. usmrćen u svom dvorištu ili na razmeđu dvorišta njegove kuće i kuće susjeda S. Č., nema odlučan značaj za odluku o kaznenopravnoj odgovornosti optuženika, kako se to nastoji prikazati žalbom.

Kada se sve naprijed navedeno poveže s iskazom svjedokinje A. U. da je supruga optuženikovog brata njezinim roditeljima toga dana rekla da se sklone i bježe jer je „onaj“ poludio zbog smrti sina i da će se osvećivati mještanima hrvatske nacionalnosti, potom svjedoka M. G. koji je čuo od mještana da je optuženik zbog smrti sina krenuo u osvetu prema Hrvatima koji su ostali u selu pa je tako usmratio S. B. i ranio R. B., zatim svjedokinje A. B. koja je tog dana vidjela optuženika kako ide u pravcu njihove kuće te ispaljuje hitac u pravcu njezinog sina J. te konačno svjedoka N. L. kojem je optuženik bio vjenčani kum te mu je potvrdio da je pucao po dvorištu B. zbog smrti sina i revolta prema Hrvatima, konkretno prema B. kojima je sin bio na području Republike Hrvatske, prvostupanjski sud osnovano nalazi dokazanim i da je optuženik kritične zgrade postupao u cilju bezobzirne odmazde za smrt sina.

Kraj takvog stanja stvari, u cijelosti su neosnovani žalbeni prigovori kojima optuženik pravilnost takvog zaključka nastoji osporiti isticanjem da u njegovom ponašanju, *tempore criminis*, nije bilo ustrajnosti jer R. B. nije bila usmrćena, već ranjena u obje noge te da se nakon promašaja prilikom pucanja u smjeru A. i J. B. udaljio, ne pokušavajući ponovno pucati. Samim time, neprihvatljive su i žalbene tvrdnje optuženika da se u konkretnoj situaciji radilo o demonstraciji boli kojom su dovedeni u opasnost životi ljudi.

Imajući na umu sve naprijed izneseno, očito je da je obrana optuženika da se, premda mu je sin poginuo, nikome nije osvetio te da nema nikakve veze sa stradavanjem S. B. kao i da se u vrijeme počinjenja terećenog djela već nalazio u srpskom izbjeglištvu u B., suprotna izvedenim dokazima pa je prvostupanjski sud s pravom nije prihvatio kao istinitu.

Također, u odnosu na dio obrane optuženika od 30. ožujka 2016. u kojem tvrdi da nije bio pripadnik Teritorijalne obrane R. već se nalazio u pričuvnom sastavu policije u N., s čim u vezi žalitelj upire na iskaz svjedoka N. L. u dijelu u kojem navodi da optuženika nikada nije vidio u uniformi te ne zna je li dobio oružje, od važnosti je iskaz svjedoka J. P. Naime, unatoč bezuspješnim nastojanjima žalbe za umanjenje značaja tog iskaza, taj je svjedok jasno naveo da su svi mještani B. srpske nacionalnosti primili naoružanje JNA i bili mobilizirani pa se tako i optuženik zajedno sa sinovima uključio u postrojbe tzv. SAO Krajine, primio ... uniformu i naoružanje te od početka rata sudjelovao u tzv. seoskim stražama pod naoružanjem i u uniformi, kakvog ga je na početku rata i viđao da prolazi kroz selo. Kad se uz iskaz tog svjedoka ima na umu obrana optuženika od 30. siječnja 2014. dana, dvije godine ranije, kada je optuženik decidirano izjavio da je bio pripadnik Teritorijalne obrane i dužio poluautomatsku pušku, prvostupanjski je sud s pravom našao nedvojbeno utvrđenim da je optuženik, *tempore criminis*, bio pripadnik Teritorijalne obrane R. i zadužio vatreno oružje.

Slijedom svega navedenog, prvostupanjski sud s pravom, na temelju provedenog dokaznog postupka, nalazi nesporno utvrđenim da je optuženik ostvario objektivne i subjektivne elemente bića kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. OKZRH, počinjenog s izravnom namjerom.

Naime, i prema ocjeni ovog drugostupanjskog suda, količina i kvaliteta dokaza na kojima prvostupanjski sud temelji zaključak o kaznenoj odgovornosti optuženika takvog je značaja da ne dovodi u sumnju zaključak iz pobijane presude da je optuženik kaznenopravno odgovoran za djelo opisano u izreci presude.

Stoga, budući da optuženi S. Š. žalbenim prigovorima nije doveo u sumnju pravilnost činjeničnih utvrđenja kao ni izvedene zaključke prvostupanjskog suda, to njegova žalba zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja nije osnovana, a time niti njegova žalba zbog povrede kaznenog zakona koja je istaknuta kao tzv. posredna povreda kaznenog zakona, dakle, ona koja bi proizašla iz primjene kaznenog zakona na pogrešno utvrđeno činjenično stanje.

Optuženi S. Š. žalbom pobija i pravilnost odluke o kazni smatrajući ju prestrogom. Tvrdi da, imajući na umu sve okolnosti izvršenja djela, uz činjenicu da je star ... godine te dementan, izrečena kazna zatvora faktično predstavlja kaznu doživotnog zatvora.

Nasuprot žalbenim prigovorima, imajući na umu po prvostupanjskom sudu pravilno utvrđene olakotne okolnosti (da je od učina djela prošlo više od 18 godina te da je optuženik

starije životne dobi i kazнено neosuđivan), uz odsutnost otegotnih okolnosti, ovaj drugostupanjski sud nalazi da izrečena kazna zatvora u trajanju od 14 godina nije prestroga već primjerena kako težini i posljedicama djela tako i stupnju krivnje optuženika te da će se upravo tom kaznom ostvariti zakonom predviđena svrha kažnjavanja.

Stoga, nije osnovana žalba optuženika niti zbog odluke o kazni.

Budući da ni ispitivanjem pobijane presude na temelju članka 476. stavka 1. točke 2. ZKP/08. nije utvrđeno da bi na štetu optuženika bio povrijeđen kazneni zakon na što drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti, to je na temelju članka 482. ZKP/08. odlučeno kao u izreci ove presude.

Zagreb, 18. rujna 2019.

Zapisničarka:
Marijana Kutnjak Čaleta, v. r.

Predsjednica vijeća:
Vesna Vrbetić, v. r.